

Lagrådsremiss

EU-miljömärket

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 23 maj 2013

Birgitta Ohlsson

Linda Utterberg
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag till en ny lag om EU-miljömärket som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke. EU-förordningen ersätter en tidigare EU-förordning om miljömärkning.

Den nya lagen innehåller bestämmelser om att regeringen får utse det eller de behöriga organ som för svensk del prövar frågor enligt EU-förordningen. Sådana frågor rör bl.a. rätt att använda EU-miljömärket och förbud att använda märket. Lagen innehåller även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket. Lagen innehåller också bestämmelser om tystnadsplikt i vissa fall och om överklagande.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014, då den nu gällande lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om EU-miljömärket	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Det europeiska miljömärkningssystemet	5
5	En ny lag om EU-miljömärket	7
6	Behörigt organ enligt miljömärkesförordningen	8
6.1	Bemyndigande för regeringen att utse behörigt organ	8
6.2	Tystnadsplikt	9
6.3	Överklagande	10
7	Kriterier för EU-miljömärket	11
8	Ikraftträdande	12
9	Konsekvenser	12
10	Författningskommentar	13
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010	16
Bilaga 2	Sammanfattning av departementspromemorian EU-miljömärket (Ds 2012:58)	35
Bilaga 3	Promemorians lagförslag	36
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	37

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om EU-miljömärket.

2 Förslag till lag om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke¹.

Behörigt organ

2 § Regeringen får utse ett eller flera sådana behöriga organ som avses i artikel 4.1.

Kriterier för EU-miljömärket

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

Tystnadsplikt

4 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och dess användningsvillkor (artikel 9) eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Överklagande

5 § Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användning av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014, då lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

¹ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1 (Celex 32010R0066).

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (miljömärkesförordningen) har trätt i kraft och tillämpas sedan den 19 februari 2010. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Enligt artikel 288 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är en EU-förordning till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Medlemsstaterna är dock skyldiga att se till att det finns nationella bestämmelser som gör att EU-förordningen kan tillämpas i praktiken och får genomslag.

Svenska bestämmelser som kompletterar miljömärkesförordningen infördes genom förordningen (2010:282) om EU-miljömärket. Regeringen fann dock skäl att ytterligare se över och anpassa det svenska regelverket till den nya EU-förordningen. I Justitiedepartementet utarbetades därför en promemoria, EU-miljömärket (Ds 2012:58), med förslag avsedda att komplettera miljömärkesförordningen. Promemorian har remissbehandlats.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*, promemorian lagförslag finns i *bilaga 3* och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissyttrandena och en remissammanställning är tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2013/323/KO).

4 Det europeiska miljömärkningssystemet

Sedan tjugo år finns det ett gemensamt frivilligt miljömärkningssystem inom EU. Det infördes genom rådets förordning (EEG) nr 880/92 av den 23 mars 1992 om ett gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke¹. Förordningen ersattes av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke², som nu i sin tur har ersatts av miljömärkesförordningen.

Miljömärkesförordningen tillämpas på alla varor och tjänster som tillhandahålls för distribution, konsumtion eller användning på unionsmarknaden, med undantag för humanläkemedel, veterinärmedicinska läkemedel och medicinsk utrustning (artikel 2). Miljömärket får endast användas för produkter som uppfyller kriterierna för de berörda produkterna och för vilka märket har tilldelats. Det fastställs kriterier för EU-miljömärket för varje produktgrupp. Kriterierna anger de miljökrav som en produkt måste uppfylla för att få bära märket. Kriterierna ska vara baserade på produkternas miljöprestanda, med beaktande av unionens senaste strategiska mål på miljöområdet, samt ska fastställas på grundval av vetenskapliga belägg och med beaktande av produkternas hela livscykel. Kommissionen, medlemsstaterna, behöriga organ och andra

¹ EGT L 99, 11.4.1992, s. 1 (Celex 31992R0880).

² EGT L 237, 21.9.2000, s. 1 (Celex 32000R1980).

aktörer får, efter samråd med Europeiska unionens miljömärkningsnämnd (EUEB, se närmare artikel 5), ta initiativ till och leda utarbetandet och översynen av kriterierna (artikel 7). När ett förslag till kriterier har utarbetats ska kommissionen vidta åtgärder för att fastställa kriterierna. Åtgärderna ska vidtas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2 och offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning (artikel 8).

Varje medlemsstat ska utse ett eller flera behöriga organ som ansvarar för de arbetsuppgifter som föreskrivs i förordningen. Till de behöriga organens uppgifter hör att pröva ansökningar om att få använda EU-miljömärket enligt artikel 9. Det är produktens ursprungsland som avgör till vilket eller vilka behöriga organ en ansökan får lämnas. Under förutsättning att dokumentationen är fullständig och det behöriga organet har kontrollerat att produkten uppfyller kriterierna och bedömningskraven, ska det behöriga organet tilldela produkten ett registreringsnummer. Det behöriga organet ska också ingå ett avtal med sökanden om villkoren för användningen av märket och anmäla till kommissionen att en produkt har tilldelats miljömärket. Kommissionen för och uppdaterar regelbundet ett register som är tillgängligt för allmänheten via en webbplats.

När avtal har ingåtts får märket användas på produkten. Märket får även användas på tillhörande reklammaterial. Rätten att använda märket innefattar inte någon rätt att använda det som en del av ett varumärke.

Det behöriga organet får genomföra alla undersökningar som är nödvändiga för att kontrollera att innehavaren fortlöpande uppfyller såväl produktgruppskriterierna som användningsvillkoren och bestämmelserna i avtalet, i enlighet med artikel 10 i förordningen. Om det behöriga organet anser att innehavaren har överträtt något av användningsvillkoren eller någon av bestämmelserna i avtalet, har det behöriga organet rätt att dra in eller återkalla innehavarens tillstånd samt vidta de åtgärder som är nödvändiga för att förhindra att innehavaren fortsätter att använda märket. Överträdelse av användningsvillkoren eller bestämmelserna i avtalet ger det behöriga organet rätt att säga upp avtalet på grund av avtalsbrott.

Frågor om marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket regleras i artikel 10 i förordningen. Falsk eller vilseledande reklam eller användning av märken eller logotyper som leder till förväxling med miljömärket är förbjuden (artikel 10.1). Det behöriga organet ska regelbundet kontrollera att produkten uppfyller kriterierna och bedömningskraven för märket. Sådana kontroller ska, när det är lämpligt, även genomföras efter klagomål. Det behöriga organet ska informera användaren av märket om varje klagomål som rör produkten och får begära att användaren besvarar klagomålen. Det behöriga organet får hemlighålla den klagandes identitet för användaren av EU-miljömärket (artikel 10.2).

Användaren ska ge det behöriga organet möjlighet att genomföra alla nödvändiga undersökningar för att övervaka att användaren fortlöpande uppfyller kriterierna samt, på begäran, ge det behöriga organet tillträde till de lokaler där produkten produceras (artiklarna 10.3 och 10.4).

Om ett behörigt organ, efter att ha gett användaren möjlighet att lämna synpunkter, konstaterar att en produkt som bär märket inte uppfyller

kriterierna eller inte används i enlighet med artikel 9, ska det förbjuda användningen av märket på den produkten eller, när märket har tilldelats av ett annat behörigt organ, informera det organet (artikel 10.5).

Det behöriga organet får inte avslöja information som det har fått tillgång till under sitt arbete med att bedöma om en användare följer bestämmelserna om användning av märket i artikel 9. Det behöriga organet ska vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att de dokument som det anförtros skyddas mot förfalskning och förskingring (artikel 10.6).

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att reglerna tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande (artikel 17).

I förordningen behandlas också bl.a. främjande av EU-miljömärket (artikel 12) och utbyte av information och erfarenheter (artikel 13).

5 En ny lag om EU-miljömärket

Regeringens förslag: Den nuvarande lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska ersättas av en ny lag om EU-miljömärket.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget om en ny lag utan invändning. I promemorian föreslås också en förordning om EU-miljömärket. Förordningen innehåller bestämmelser om att Miljömärkning Sverige AB, som enligt gällande ordning är behörigt organ för svensk del, ska tillämpa vissa bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223). *Förvaltningsrätten i Växjö* tar upp frågorna dels om inte en sådan hänvisning i stället borde tas in i lagen om EU-miljömärket, dels om det inte även borde föreskrivas att vissa ytterligare bestämmelser i förvaltningslagen, t.ex. bestämmelser om tid för överklagande, ska tillämpas av privaträttsliga behöriga organ.

Skälen för regeringens förslag: I lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EEG) nr 880/92. Denna förordning har ersatts först av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1980/2000 och därefter av miljömärkesförordningen. Lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet kompletterar således en EU-förordning som inte längre gäller. Det är därför naturligt att nationella kompletterande bestämmelser till miljömärkesförordningen samlas i en ny lag.

Regeringens bedömning är att föreskrifter om att ett privaträttsligt behörigt organ ska tillämpa delar av förvaltningslagen kan beslutas i förordningsform. Det finns därför inte skäl att, som *Förvaltningsrätten i Växjö* föreslår, föra in en sådan bestämmelse i lagen om EU-miljömärket. I lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, som är tillämplig vid överklagande av

privaträttsliga behöriga organs beslut, finns bestämmelser om bl.a. tid för överklagande. Några ytterligare kompletterande bestämmelser behövs inte.

6 Behörigt organ enligt miljömärkesförordningen

6.1 Bemyndigande för regeringen att utse behörigt organ

Regeringens förslag: Regeringen ska bemyndigas att utse det eller de behöriga organ som ska svara för arbetsuppgifterna enligt miljömärkesförordningen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget om att regeringen ska bemyndigas att utse behörigt organ utan invändning. I artikel 9.7 i miljömärkesförordningen anges att det behöriga organet företrädesvis ska erkänna tester som är godkända enligt ISO 17025 och kontroller utförda av befullmäktigade organ enligt standarden EN 45011 eller motsvarande internationell standard. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)* anför att den svenska översättningen av förordningen kan ifrågasättas eftersom det enligt styrelsens mening inte tydligt framgår att det är just ackreditering som avses. Enligt Swedac bör denna otydlighet klargöras i förarbetena till lagen om EU-miljömärket. Swedac menar också att det bör finnas bestämmelser om kompetensprövning och tillsyn av svenska behöriga organ.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 4.1 i miljömärkesförordningen anges att varje medlemsstat ska utse det eller de behöriga organ som ska svara för arbetsuppgifterna enligt miljömärkesförordningen. Av bestämmelsen följer att de behöriga organen kan vara såväl myndigheter som privaträttsliga organ (ett bolag, en förening, en stiftelse eller en enskild individ).

Miljömärkesförordningen gäller som lag i Sverige. De arbetsuppgifter som utförs med stöd av förordningen är till stora delar av offentligrättslig natur och de innehåller förvaltningsuppgifter. Enligt 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen kan förvaltningsuppgifter överlämnas till juridiska personer och enskilda individer. Innefattar uppgifterna myndighetsutövning får, enligt samma bestämmelse, ett överlämnande göras endast med stöd av lag.

Det är frivilligt för den enskilde att delta i miljömärkningssystemet och därigenom underkasta sig de prövningar som det behöriga organet gör vid tilldelningen av EU-miljömärket enligt artikel 9 och i samband med utfärdande av förbud att använda EU-miljömärket enligt artikel 10.5. Den enskilde kan välja att avstå från att använda EU-miljömärket utan att begränsas i sin rätt att bedriva en viss näringsverksamhet. Att inte få

rätten att använda EU-miljömärket eller att förbjudas att använda märket kan dock anses medföra en nackdel i konkurrenshänseende i förhållande till andra aktörer på marknaden. En enskild som väljer att ansöka om EU-miljömärket eller vill fortsätta att använda märket är på så sätt beroende av det behöriga organets ensidiga tillämpning av de på området gällande offentligrättsliga bestämmelserna, dvs. de kriterier som kommissionen fastställer enligt artikel 8 i miljömärkesförordningen. Det behöriga organet bör därför, trots att miljömärkningen i grunden är frivillig, anses utöva myndighet när organet beslutar om tilldelningen av EU-miljömärket och i samband med att organet utfärdar förbud att använda märket.

Enligt artikel 10.3 och 10.4 i miljömärkesförordningen har det behöriga organet också rätt att begära att få genomföra undersökningar av produkten och möjlighet att begära tillträde till de lokaler där produkten produceras. Dessa befogenheter, som inte har funnits enligt de tidigare EU-förordningarna om miljömärkning, får anses utgöra sådana offentligrättsliga åtgärder som också innebär myndighetsutövning.

Eftersom det behöriga organets uppgifter enligt miljömärkesförordningen därmed i flera avseenden bedöms innefatta myndighetsutövning krävs det alltså stöd i lag för att överlämna tillämpningen av miljömärkesförordningen till ett privaträttsligt organ. Den nya lagen om EU-miljömärket bör därför innehålla ett bemyndigande för regeringen att utse ett eller flera behöriga organ enligt miljömärkesförordningen.

EU-förordningar är direkt tillämpliga i medlemsstaterna, vilket innebär att de automatiskt är en del av den svenska rättsordningen. De gäller därmed enligt sin lydelse på samma sätt som annan lagstiftning. Tolkningsfrågor av den typ som *Swedac* berör i sitt yttrande bör således, i den mån det krävs, besvaras av berörda rättsliga instanser.

Regeringen svarar för att det behöriga organet uppfyller de krav som ställs enligt bilaga V till miljömärkesförordningen, oavsett om det är en myndighet eller ett privaträttsligt organ. Regeringen delar därför inte *Swedacs* uppfattning att det bör införas särskilda regler om tillsyn och kompetensprövning av det behöriga organet.

6.2 Tystnadsplikt

Regeringens förslag: Den som har befattat sig med ett ärende enligt miljömärkesförordningen som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och dess användningsvillkor eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket ska inte obehörigen få röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. Promemorians förslag är dock redaktionellt något annorlunda utformat.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget om att en bestämmelse om tystnadsplikt införs utan invändning. *Naturvårdsverket* föreslår att hänvisningen till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

i 4 § andra stycket i lagförslaget utgår, eftersom hänvisningen kan leda till oklarheter.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 10.6 i miljömärkesförordningen anges att det behöriga organet inte ska avslöja eller obehörigen utnyttja sådan information som det har fått tillgång till under arbetet med att bedöma om användare av EU-miljömärket följer bestämmelserna för dess användning som fastställs i artikel 9 i miljömärkesförordningen. Den information som bör hemlighållas är information om enskildas affärs- och driftförhållanden. Bedömningar som avses i artikel 10.6 kan vara aktuella både när det gäller tilldelning av EU-miljömärket och inom ramen för den marknadsövervakning och kontroll som det behöriga organet utför.

När ett privaträttsligt organ är behörigt organ enligt miljömärkesförordningen gäller inte förbudet i 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen mot att röja eller utnyttja sekretessbelagda uppgifter i verksamheten. För att så långt som möjligt säkerställa att artikel 10.6 i miljömärkesförordningen följs i dessa fall bör det därför införas en bestämmelse om tystnadsplikt. Tystnadsplikten kan inte, som *Naturvårdsverket* föreslår, gälla för det behöriga organet som sådant. Eftersom det följer ett straffrättsligt ansvar med tystnadsplikten måste denna knytas till fysiska personer. Däremot medför det straffrättsliga ansvaret att behöriga organ som bedriver näringsverksamhet kan åläggas att betala företagsbot enligt 36 kap. 7 § brottsbalken om det behöriga organet inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten. Tystnadsplikten bör alltså gälla för den som har befattat sig med ett ärende enligt miljömärkesförordningen som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket. Bestämmelsen bör omfatta uppgifter om enskildas affärs- och driftförhållanden.

Hänvisningen till offentlighets- och sekretesslagen i 4 § andra stycket är en upplysningsbestämmelse. Syftet med bestämmelsen är att det ska vara tydligt att det är offentlighets- och sekretesslagen som gäller när den lagen är tillämplig i det behöriga organets verksamhet. Regeringen gör bedömningen att det inte finns någon risk för att hänvisningen missförstås, vilket Naturvårdsverket uttrycker oro för.

6.3 Överklagande

Regeringens förslag: Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användning av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt miljömärkesförordningen ska inte få överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Någon särskild bestämmelse om att det behöriga organet ska vara den enskildes motpart i domstol föreslås emellertid inte.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget om att det ska införas en möjlighet att överklaga vissa av det behöriga organets beslut utan invändning. *Swedac* anför dock att förfarandet för överklagande borde samordnas med överklagandeförfarandet enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG och att det endast bör finnas ett system för överklagande av behöriga och anmälda organs beslut. *Förvaltningsrätten i Växjö* påpekar att det krävs en bestämmelse om att det behöriga organet ska vara den enskildes motpart i domstolen om ett beslut överklagas.

Skälen för regeringens förslag: Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användning av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket har sådana rättsverkningar att besluten bör kunna få överklagas. Exempel på sådana beslut som kan överklagas är beslut som innebär att en ansökan om tilldelning av EU-miljömärket avslås eller beslut om att användningen av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket förbjuds.

Det behöriga organet har enligt miljömärkesförordningen också möjlighet att fatta vissa andra beslut, t.ex. inom ramen för marknadsövervakning och kontroll enligt artikel 10. Det behöriga organet kan bl.a. besluta att användaren av EU-miljömärket ska lämna det behöriga organet tillträde till de lokaler där den berörda produkten produceras. Dessa beslut kan emellertid inte bli föremål för verkställighet och ur rättssäkerhetssynpunkt är det inte motiverat att besluten ska kunna överklagas. Det behöriga organet bedöms inte heller ha möjlighet att fatta några andra beslut som bör kunna överklagas.

Det finns inget direkt samband mellan ett behörigt organ som utses enligt miljömärkesförordningen och anmälda organ enligt beslut 768/2008/EG. Regeringen delar därför inte *Swedacs* uppfattning att det bör införas ett gemensamt system för överklagande.

För det fall det är ett privaträttsligt behörigt organ och inte en förvaltningsmyndighet som har meddelat ett beslut finns, som *Förvaltningsrätten i Växjö* påpekar, ingen tillämplig bestämmelse som anger partsförhållandet i domstolen vid ett överklagande. Promemorians lagförslag bör därför kompletteras i det här avseendet.

Regeringen anser att prövningstillstånd bör krävas vid överklagande till kammarrätten.

7 Kriterier för EU-miljömärket

<p>Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: Kriterierna för EU-miljömärket fastställs enligt artikel 8.2 i miljömärkesförordningen genom att kommissionen antar åtgärder i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2. Åtgärderna ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Kommissionen har hittills fastställt kriterier för miljömärket genom beslut riktade till medlemsstaterna. Beslut som riktar sig till medlemsstaterna är enligt artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt inte omedelbart gällande för medlemsstaternas medborgare. En följd av detta är att kommissionens beslutade åtgärder måste genomföras i svensk rätt. Den nya lagen om EU-miljömärket bör därför, i likhet med lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet, innehålla ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med miljömärket.

8 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagen om EU-miljömärket ska träda i kraft den 1 januari 2014.

Regeringens bedömning: Några övergångsbestämmelser behövs inte.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens, dock föreslås att lagen om EU-miljömärket ska träda i kraft den 1 november 2013.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget och bedömningen utan invändning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Lagen om EU-miljömärket bör kunna träda i kraft den 1 januari 2014. Samtidigt bör lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet upphöra att gälla.

Regeringen bedömer att det inte finns behov av övergångsbestämmelser till den nya lagen.

9 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen medför inte några ökade kostnader för vare sig näringsliv, allmänna förvaltningsdomstolar, statliga myndigheter, kommuner eller landsting.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Växjö* anför att promemorian saknar en redogörelse för hur många ansökningar som har avslagits med stöd av nuvarande lagstiftning och att en sådan redogörelse krävs för

bedömningen av om förslaget kan komma att leda till ökade kostnader för allmänna förvaltningsdomstolar. Övriga remissinstanser lämnar bedömningen utan invändning.

Skälen för regeringens bedömning: Miljömärkesförordningen har ersatt en tidigare EU-förordning gällande miljömärkning. Den nya lagen innebär en anpassning av det svenska regelverket till den nya EU-förordningen.

I lagen om EU-miljömärket införs bestämmelser om tystnadsplikt och om rätt att överklaga vissa beslut. Sådana bestämmelser finns inte i den nu gällande lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärknings-systemet. Eftersom ett privaträttsligt organ nu är behörigt organ för Sveriges del kommer den nya bestämmelsen om tystnadsplikt att vara tillämplig i verksamheten. Detta kan dock inte förväntas få någon praktisk betydelse för hur verksamheten bedrivs. Det finns inte skäl att förvänta sig att förslaget kommer att leda till ökade kostnader för Miljömärkning Sverige AB.

Mot bakgrund av vad *Förvaltningsrätten i Växjö* anför finns det anledning att nämna att Miljömärkning Sverige AB enligt den nuvarande ordningen aldrig har avslagit en ansökan på grund av att sökanden inte har uppfyllt kraven. Vid enstaka tillfällen har Miljömärkning Sverige AB däremot avslagit ansökningar därför att den som gjort ansökan, trots påminnelser, inte har lämnat in all nödvändig dokumentation. Regeringens bedömning är därför att förslaget bör leda till att ytterst få beslut, om ens några, kommer att överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Inte heller bedöms de nya bestämmelserna medföra några merkostnader för näringsliv, statliga myndigheter, kommuner eller landsting.

10 Författningskommentar

Förslaget till lag om EU-miljömärket

Tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke.

I paragrafen anges att lagen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (miljömärkesförordningen). En kortfattad redogörelse för förordningen finns i avsnitt 4. Frågan om behovet av en ny lag behandlas i avsnitt 5.

Behörigt organ

2 § Regeringen får utse ett eller flera sådana behöriga organ som avses i artikel 4.1.

I paragrafen bemyndigas regeringen att utse ett eller flera behöriga organ enligt artikel 4.1 i miljömärkesförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Regeringen kan utse en myndighet eller ett privaträttsligt organ. Det finns inte något hinder mot att regeringen utser flera behöriga organ. Om regeringen väljer att utse ett eller flera privaträttsliga organ, utgör bestämmelsen lagstöd för regeringen att till dessa organ delegera förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Kriterier för EU-miljömärket

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

I paragrafen bemyndigas regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om vilka kriterier som i enlighet med Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket. Bestämmelsen kompletterar artikel 8 i miljömärkesförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 7.

De kriterier som Europeiska kommissionen fastställer för EU-miljömärket har inte direkt effekt, oavsett om åtgärderna bestäms i beslut riktade till medlemsstaterna eller på annat sätt. Det innebär att åtgärderna måste genomföras i svensk rätt för att grunda rättigheter som enskilda kan åberopa. Genomförandet kan göras genom föreskrifter som motsvarar de av Europeiska kommissionen beslutade åtgärderna. Dessa föreskrifter kan åberopas av enskilda som ansöker om rätt att få använda EU-miljömärket och ligga till grund för det behöriga organets beslut enligt miljömärkesförordningen.

Tystnadsplikt

4 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och dess användningsvillkor (artikel 9) eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

I *första stycket* finns en bestämmelse om tystnadsplikt för den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och dess användningsvillkor eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Bestämmelsen är tillämplig i den verksamhet som privaträttsliga behöriga organ ansvarar för. Tystnadsplikten gäller för uppgifter om någons affärs- och driftförhållanden. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

Bestämmelsen i *andra stycket* är av upplysningskaraktär.

Överklagande

5 § Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användning av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *första stycket* anges att ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användningen av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket kan överklagas. Exempel på sådana beslut som kan överklagas är beslut som innebär att en ansökan om tilldelning av EU-miljömärket avslås eller beslut om att användningen av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket förbjuds. I första stycket anges också att andra beslut av ett behörigt organ inte får överklagas.

I 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) anges att om en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets beslut ska den myndighet som först beslutade i saken vara den enskildes motpart sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen. Om det är ett privaträttsligt behörigt organs beslut som överklagas, finns det ingen tillämplig bestämmelse om partsställningen. I *andra stycket* föreskrivs därför att det behöriga organet i dessa fall ska vara den enskildes motpart.

I *tredje stycket* ställs krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014, då lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

Ikraftträdande behandlas i avsnitt 8.

IV

(Rättsakter som antagits före den 1 december 2009 enligt EG-fördraget, EU-fördraget och Euratomfördraget)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 66/2010**av den 25 november 2009****om ett EU-miljömärke****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 175.1,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Målet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG)
nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemen-
skapsprogram för tilldelning av miljömärke ⁽⁴⁾ var att fast-
ställa ett frivilligt gemenskapsprogram för tilldelning av
miljömärken, avsett att främja produkter som har reduce-
rad miljöpåverkan under hela sin livscykel och att förse
konsumenterna med noggrann, icke vilseledande och
vetenskapligt grundad information om produkters
miljöpåverkan.

(2) Erfarenheterna från genomförandet av förordning (EG)
nr 1980/2000 har visat att det finns ett behov av att ändra
detta miljömärkesprogram för att öka dess genomslag-
skraft och effektivisera användningen.

⁽¹⁾ EUT C 120, 28.5.2009, s. 56.

⁽²⁾ EUT C 218, 11.9.2009, s. 50.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 2 april 2009 (ännu ej offentlig-
gjort i EUT) och rådets beslut av den 26 oktober 2009.

⁽⁴⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

(3) Det ändrade programmet (nedan kallat
EU-miljömärkesprogrammet) bör genomföras i överensstäm-
melse med bestämmelserna i fördragen, särskilt försiktig-
hetsprincipen som fastställs i artikel 174.2 i EG-fördraget.

(4) Det är nödvändigt att samordna EU-miljömärkes-
programmet med fastställandet av kraven inom ramen för
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av
den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att
fastställa krav på ekodesign för energirelaterade
produkter ⁽⁵⁾.

(5) EU-miljömärkesprogrammet är en del av gemenskapens
politik för hållbar konsumtion och produktion, som syftar
till att minska de negativa inverkningarna av konsumtion
och produktion på miljö, hälsa, klimat och naturresurser.
Programmet är avsett att främja produkter som har en
hög miljöprestandanivå genom användning av
EU-miljömärket. Därför är det lämpligt att kräva att de kri-
terier som produkter måste uppfylla för att få bära
EU-miljömärket måste vara baserade på de högsta miljö-
prestanda som uppnåtts för produkter på gemenskaps-
marknaden. Dessa kriterier bör vara lätta att förstå och att
använda och bör baseras på vetenskapliga bevis, med beak-
tande av den senaste tekniska utvecklingen. Dessa kriterier
bör vara marknadsorienterade och vara begränsade till
produkters mest betydande miljöpåverkan under hela
deras livscykel.

(6) För att undvika att det skapas en mångfald av miljömär-
kesprogram, och för att främja bättre miljöprestanda i alla
sektorer där miljöpåverkan är en faktor som påverkar
konsumenternas val, bör möjligheten att använda

⁽⁵⁾ EUT L 285, 31.10.2009, s. 10.

- EU-miljömärket utökas. För livsmedels- och foderproduktgrupper bör det emellertid göras en undersökning för att säkerställa att kriterierna är genomförbara och att ett mer värde kan garanteras. För livsmedels- och foderprodukter samt obearbetade jordbruksprodukter som omfattas av rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter⁽¹⁾ bör endast de produkter som är certifierat ekologiska kunna tilldelas EU-miljömärket, för att undvika att skapa förvirring hos konsumenterna.
- (7) EU-miljömärket bör syfta till att ersätta farliga ämnen med säkrare ämnen i de fall det är tekniskt möjligt.
- (8) För att allmänheten ska acceptera EU-miljömärkesprogrammet är det av största vikt att icke-statliga organisationer på miljöområdet och konsumentorganisationer spelar en framträdande roll och är aktivt engagerade i utvecklingen och fastställandet av kriterierna för EU-miljömärket.
- (9) Varje berörd part bör få leda utarbetandet eller översynen av kriterierna för EU-miljömärket under förutsättning att gemensamma procedurregler följs och att processen samordnas av kommissionen. För att säkerställa övergripande samstämmighet i gemenskapens åtgärder är det också lämpligt att kräva att gemenskapens senaste strategiska mål på miljöområdet – t.ex. miljöhandlingsprogram, strategier för hållbar utveckling och klimatförändringsprogram – beaktas vid utarbetandet och översynen av kriterierna för EU-miljömärket.
- (10) För att förenkla EU-miljömärkesprogrammet och minska den administrativa bördan i samband med användningen av EU-miljömärket bör utvärderings- och kontrollförfarandena effektiviseras.
- (11) Det är lämpligt att fastställa villkor för användningen av EU-miljömärket och, för att säkerställa att dessa villkor uppfylls, att kräva att behöriga organ ska genomföra kontroller och förbjuda användningen av EU-miljömärket när villkoren för användning inte har uppfyllts. Det är också lämpligt att kräva att medlemsstaterna ska fastställa reglerna för sanktioner vid överträdelse av denna förordning och säkerställa att dessa tillämpas.
- (12) För att öka användningen av EU-miljömärket och för att uppmuntra dem som har produkter som uppfyller kriterierna för EU-miljömärket, bör kostnaderna för användning av EU-miljömärket minskas.
- (13) Det är nödvändigt att informera allmänheten och att öka allmänhetens medvetenhet om EU-miljömärket genom främjandeåtgärder och informations- och upplysningskampanjer på lokal och nationell nivå samt på gemenskapsnivå för att göra konsumenterna medvetna om vad EU-miljömärket innebär och för att göra det möjligt för dem att fatta välgrundade beslut. Detta är också nödvändigt för att göra programmet mer tilltalande för producenter och detaljister.
- (14) Medlemsstaterna bör överväga att införa riktlinjer när de fastställer sina nationella handlingsplaner för miljöanpassad upphandling och kunde överväga att fastställa mål för offentlig upphandling av miljövänliga produkter.
- (15) För att underlätta marknadsföringen av miljömärkta produkter på nationell nivå och på gemenskapsnivå, för att begränsa extra arbete för företag, särskilt små och medelstora företag samt för att undvika att skapa förvirring hos konsumenterna, är det också nödvändigt att öka samstämmigheten och främja harmoniseringen mellan EU-miljömärkesprogrammet och nationella miljömärkesprogram i gemenskapen.
- (16) För att säkerställa en harmoniserad tillämpning av tilldelningssystemet, och av marknadsövervakningen och kontrollen av användningen av EU-miljömärket inom gemenskapen, bör behöriga organ utbyta information och erfarenheter.
- (17) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽²⁾.
- (18) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anta de kriterier som produkter måste uppfylla för att få bära EU-miljömärket och att ändra bilagorna till denna förordning. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning, bland annat genom att komplettera den med nya icke väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (19) Av tydlighets- och rättssäkerhetsskäl bör förordning (EG) nr 1980/2000 därför ersättas av den här förordningen.
- (20) Lämpliga övergångsbestämmelser bör fastställas för att säkerställa en smidig övergång mellan förordning (EG) nr 1980/2000 och den här förordningen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs bestämmelser för upprättandet och tillämpningen av det frivilliga EU-miljömärkesprogrammet.

⁽¹⁾ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på alla varor eller tjänster som tillhandahålls för distribution, konsumtion eller användning på gemenskapsmarknaden mot betalning eller gratis (nedan kallade *produkterna*).

2. Denna förordning ska varken tillämpas på humanläkemedel enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel ⁽¹⁾, eller på veterinärmedicinska läkemedel enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel ⁽²⁾, eller på någon typ av medicinsk utrustning.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *produktgrupp*: en uppsättning produkter som har liknande syften och som är likvärdiga i fråga om användning eller har liknande funktionella egenskaper och är likvärdiga i fråga om hur konsumenterna uppfattar dem,
- 2) *aktör*: producent, tillverkare, importör, tjänsteleverantör, grossist eller detaljist,
- 3) *miljöpåverkan*: varje förändring av miljön som helt eller delvis orsakats av en produkt under dess livscykel,
- 4) *miljöprestanda*: resultatet av en tillverkares hantering av de produkttegenskaper som ger upphov till miljöpåverkan,
- 5) *kontroll*: ett förfarande som certifierar att produkten uppfyller de angivna EU-miljömärkeskriterierna.

Artikel 4

Behöriga organ

1. Varje medlemsstat ska utse det eller de organ, inom eller utanför ministerier, som ska ansvara för utförandet av de arbetsuppgifter som föreskrivs i denna förordning (*det behöriga organet* eller *de behöriga organen*) och ska säkerställa att de är verksamhetsdugliga. När fler än ett behörigt organ utses ska medlemsstaten fastställa dessa organs respektive befogenheter och de samordningskrav som ska gälla för dem.

2. De behöriga organens sammansättning ska vara sådan att deras självständighet och neutralitet garanteras, och deras arbetsordning ska säkerställa öppenhet i utövandet av deras verksamheter samt alla berörda parter medverkan.

3. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga organen uppfyller kraven i bilaga V.

⁽¹⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 67.

⁽²⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 1.

4. De behöriga organen ska se till att kontrollen utförs på ett konsekvent, neutralt och tillförlitligt sätt av en part som är oberoende av den aktör som kontrolleras och bygger på internationella, europeiska eller nationella standarder och förfaranden avseende organ som tillämpar produktcertifieringsprogram.

Artikel 5

Europeiska unionens miljömärkningsnämnd

1. Kommissionen ska inrätta en nämnd för Europeiska unionens miljömärkning (EUEB) som ska bestå av företrädare för samtliga medlemsstaters behöriga organ enligt vad som avses i artikel 4 samt andra berörda parter. EUEB ska välja sin ordförande i enlighet med sin arbetsordning. EUEB ska bidra till utarbetandet och översynen av kriterierna för EU-miljömärket samt till en eventuell översyn av genomförandet av EU-miljömärkesprogrammet. EUEB ska också ge råd och assistans till kommissionen på dessa områden och, i synnerhet, utfärda rekommendationer om minimikrav avseende miljöprestanda.

2. Kommissionen ska säkerställa att EUEB i sin verksamhet ser till att alla relevanta intresserade parter som berörs av varje produktgrupp – t.ex. behöriga organ, producenter, tillverkare, importörer, tjänsteleverantörer, grossister, detaljister, särskilt små och medelstora företag, miljöskyddsgrupper och konsumentorganisationer – deltar i avvägd utsträckning.

Artikel 6

Allmänna krav för kriterierna för EU-miljömärket

1. Kriterierna för EU-miljömärket ska vara baserade på produktens miljöprestanda, med beaktande av gemenskapens senaste strategiska mål på miljöområdet.

2. Genom kriterierna för EU-miljömärket ska de miljökrav som en produkt måste uppfylla för att få bära EU-miljömärket fastställas.

3. Kriterierna för EU-miljömärket ska fastställas på grundval av vetenskapliga belägg och med beaktande av produkternas hela livscykel. När kriterierna fastställs ska följande beaktas:

- a) Den mest betydande miljöpåverkan, i synnerhet inverkan på klimatförändringen, inverkan på natur och biologisk mångfald, energi och resursförbrukning, avfallsgenerering, utsläpp till alla delar av miljön, föreningar genom fysiska effekter samt användning och utsläpp av farliga ämnen.

- b) Ersättande av farliga ämnen med säkrare ämnen som sådana eller genom att använda alternativa material eller utformningar, varhelst detta är tekniskt genomförbart.
- c) Möjligheten att minska miljöpåverkan med hjälp av produkters hållbarhet och återanvändning.
- d) Den miljömässiga nettobalansen mellan miljö fördelar och miljöbelastningar, inbegripet hälso- och säkerhetsaspekter, under de olika stadierna i produkternas livscykel.
- e) I förekommande fall sociala och etiska aspekter, t.ex. genom hänvisning till relevanta internationella konventioner och överenskommelser såsom ILO-standarder och uppförandekoder.
- f) Kriterier som fastställts för andra miljömärken, i synnerhet miljömärkning EN ISO 14024 typ I officiellt erkänd på nationell eller regional nivå, och där sådana existerar för den produktgruppen för att öka synergieffekterna.
- g) I största möjliga utsträckning principen om att minska antalet djurförsök.

4. Kriterierna för EU-miljömärket ska inbegripa krav som är avsedda att säkerställa att de produkter som bär EU-miljömärket fungerar tillfredsställande i enlighet med deras avsedda användning.

5. Innan kommissionen utarbetar kriterier för EU-miljömärket för livsmedels- och foderprodukter enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet⁽¹⁾ ska den senast den 31 december 2011 genomföra en undersökning om möjligheten att fastställa tillförlitliga kriterier för sådana produkters miljöprestanda under hela deras livscykel, inbegripet fiske- och vattenbruksprodukter. Undersökningen bör lägga särskild vikt vid hur kriterierna för EU-miljömärket påverkar livsmedels- och foderprodukter samt obearbetade jordbruksprodukter som omfattas av förordning (EG) nr 834/2007. Undersökningen bör ta hänsyn till möjligheten att endast de produkter som är certifierade som ekologiska ska kunna tilldelas EU-miljömärket, för att undvika att skapa förvirring hos konsumenterna.

Kommissionen ska med hänsyn till undersökningens slutsatser och EUEB:s yttrande besluta för vilka eventuella livsmedels- och fodergrupper det är genomförbart att utarbeta kriterier för EU-miljömärket i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2.

6. EU-miljömärket får inte tilldelas varor som innehåller ämnen eller preparat/blandningar som uppfyller kriterierna för att klassificeras som giftiga, miljöfarliga, cancerogena, mutagena eller reproduktionstoxiska (CMR), i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och

blandningar⁽²⁾ eller varor som innehåller ämnen som avses i artikel 57 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet⁽³⁾

7. Kommissionen får vidta åtgärder för att bevilja undantag från punkt 6 för vissa kategorier av varor som innehåller ämnen som avses i punkt 6, och bara om det inte är tekniskt möjligt att ersätta dem som sådana, använda alternativa material eller utformningar, eller för produkter som har en betydligt högre total miljöprestanda jämfört med andra varor i samma kategori. Inga undantag ska göras för ämnen som uppfyller kriterierna i artikel 57 i förordning (EG) nr 1907/2006 och som identifieras i enlighet med förfarandet i artikel 59.1 i den förordningen och som finns i blandningar, i en homogen del av en sammansatt artikel i koncentrationer på över 0,1 viktprocent. Dessa åtgärder som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2.

Artikel 7

Utarbetande och översyn av kriterier för EU-miljömärket

1. Efter samråd med EUEB får kommissionen, medlemsstaterna, behöriga organ och andra aktörer ta initiativ till och leda utarbetandet eller översynen av kriterierna för EU-miljömärket. Där sådana andra aktörer har i uppdrag att leda utarbetandet av kriterierna måste de visa att de har sakkunskap på produktområdet och förmåga att leda arbetet på ett neutralt sätt och i linje med målen för denna förordning. I detta avseende ska konsortier som består av mer än en intressegrupp ha företräde.

Den part som tar initiativ till och leder utarbetandet eller översynen av kriterierna för EU-miljömärket ska, i enlighet med det förfarande som anges i del A i bilaga I, upprätta följande dokument:

- a) En preliminär rapport.
- b) Ett utkast till kriterieförslag.
- c) En teknisk rapport till stöd för utkastet till kriterieförslag.
- d) En slutrapport.
- e) En handbok för potentiella användare av EU-miljömärket och för behöriga organ.
- f) En handbok för myndigheter som har ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt.

Dessa dokument ska inlämnas kommissionen och EUEB.

⁽¹⁾ EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

2. Om kriterier redan har utarbetats inom ett annat miljömärkesprogram som uppfyller kraven för miljömärkning EN ISO 14024 typ I för en produktgrupp för vilken inga kriterier för EU-miljömärket har fastställts, får varje medlemsstat där det andra miljömärkesprogrammet erkänns, efter att ha hört kommissionen och EUEB, föreslå att dessa kriterier ska utarbetas inom ramen för EU-miljömärkesprogrammet.

I sådana fall får det förkortade förfarande för kriterieframtagning som anges i del B i bilaga I tillämpas, under förutsättning att de föreslagna kriterierna har utarbetats i linje med del A i bilaga I. Antingen kommissionen eller den medlemsstat som, i enlighet med första stycket, har föreslagit det förkortade förfarandet för kriterieframtagning ska leda det förfarandet.

3. Om en icke väsentlig översyn av kriterierna är nödvändig får det förkortade förfarande för översyn som anges i del C i bilaga I tillämpas.

4. EUEB och kommissionen ska senast den 19 februari 2011 komma överens om en arbetsplan som omfattar en strategi och en icke fullständig förteckning över produktgrupper. Denna plan ska ta hänsyn till andra gemenskapsåtgärder (t.ex. miljöanpassad upphandling) och får uppdateras i enlighet med gemenskapens senaste strategiska mål på miljöområdet. Denna plan ska uppdateras regelbundet.

Artikel 8

Fastställande av kriterierna för EU-miljömärket

1. Ett förslag till kriterier för EU-miljömärket ska utarbetas i enlighet med förfarandet i bilaga I och med hänsyn till arbetsplanen.

2. Kommissionen ska, senast nio månader efter att EUEB har hörts, anta åtgärder för att fastställa specifika kriterier för EU-miljömärket för varje produktgrupp. Dessa åtgärder ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Kommissionen ska i sitt slutliga förslag beakta EUEB:s kommentarer och tydligt belysa, dokumentera och förklara resonemanget bakom eventuella ändringar i det slutliga förslaget jämfört med utkastet till förslag efter det att EUEB har hörts.

Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2.

3. Genom de åtgärder som avses i punkt 2 ska kommissionen

- fastställa krav för bedömningen av specifika produkters överensstämmelse med kriterierna för EU-miljömärket (*bedömningskrav*),
- för varje produktgrupp ange tre centrala miljöegenskaper som får visas på den valfria etikett med textruta som beskrivs i bilaga II,

c) för varje produktgrupp ange den relevanta giltighetstiden för kriterierna och för bedömningskraven,

d) ange den produktvariation som är tillåten under den giltighetstid som anges i led c.

4. När kriterier för EU-miljömärket fastställs ska åtgärder som kan ge små och medelstora företag oproportionerliga administrativa och ekonomiska bördor undvikas.

Artikel 9

Tilldelning av EU- miljömärket och dess användningsvillkor

1. Varje aktör som vill använda EU-miljömärket ska ansöka hos de behöriga organ som avses i artikel 4 i enlighet med följande bestämmelser:

- Om en produkt har sitt ursprung i en enda medlemsstat, ska ansökan lämnas in till ett behörigt organ i den medlemsstaten.
- Om en produkt har sitt ursprung i samma form i flera medlemsstater får ansökan lämnas in till ett behörigt organ i en av dessa medlemsstater.
- Om en produkt har sitt ursprung utanför gemenskapen, ska ansökan lämnas in till ett behörigt organ i någon av de medlemsstater där produkten ska släppas ut eller har släppts ut på marknaden.

2. EU-miljömärket ska ha den utformning som avbildas i bilaga II.

EU-miljömärket får endast användas för produkter som uppfyller tillämpliga kriterier för EU- miljömärket för de berörda produkterna och för vilka EU-miljömärket har tilldelats.

3. I ansökningarna ska aktörens fullständiga kontaktuppgifter anges, samt produktgruppen i fråga, och de ska innehålla en fullständig beskrivning av produkten samt all annan information som begärs av det behöriga organet.

Ansökningarna ska innehålla all relevant dokumentation, i enlighet med den relevanta kommissionsbestämmelsen om fastställande av kriterier för EU-miljömärket för produktgruppen i fråga.

4. Det behöriga organ till vilket en ansökan ställs ska ta ut avgifter enligt bilaga III. EU-miljömärket får användas under förutsättning att avgifterna har betalats i rätt tid.

5. Inom två månader efter mottagandet av en ansökan ska det behöriga organet kontrollera huruvida dokumentationen är fullständig och meddela aktören. Det behöriga organet får avslå ansökan om aktören inte kompletterar dokumentationen inom sex månader efter meddelandet.

Under förutsättning att dokumentationen är fullständig och det behöriga organet har kontrollerat att produkten uppfyller de kriterier för EU-miljömärket och bedömningskrav som offentliggjorts enligt artikel 8, ska det behöriga organet tilldela produkten ett registreringsnummer.

Aktörerna ska stå för kostnaderna för de tester och bedömningar som krävs för att kontrollera om kriterierna för EU-miljömärket uppfylls. Aktörerna får debiteras rese- och logikostnader när en kontroll på plats krävs i annan medlemsstat än den där det behöriga organet har sitt säte.

6. Om kriterierna för EU-miljömärket kräver att produktionsanläggningarna ska uppfylla vissa krav, ska alla anläggningar där produkten som bär EU-miljömärket tillverkas uppfylla dessa krav. Det behöriga organet ska i förekommande fall företa kontroller på plats eller uppdra åt ett bemyndigat ombud att göra detta.

7. Behöriga organ ska företrädesvis erkänna tester som är godkända enligt ISO 17025 och kontroller utförda av befullmäktigade organ enligt standarden EN 45011 eller motsvarande internationell standard. De behöriga organen ska samarbeta för att säkerställa ett effektivt och konsekvent genomförande av bedömnings- och kontrollförfarandena, särskilt genom de arbetsgrupper som avses i artikel 13.

8. Det behöriga organet ska ingå ett avtal med varje aktör om villkoren för EU-miljömärkets användning (inbegripet bestämmelser om godkännande och återkallande av EU-miljömärket, särskilt efter översynen av kriterierna). För det ändamålet ska ett standardavtal användas i enlighet med mallen i bilaga IV.

9. Först efter det att avtal ingåtts får aktören anbringa EU-miljömärket på produkten. Aktören ska också ange registreringsnumret på produkten med EU-miljömärket.

10. Det behöriga organ som har tilldelat en produkt EU-miljömärket ska anmäla detta till kommissionen. Kommissionen ska upprätta ett gemensamt register och uppdatera det regelbundet. Registret ska vara tillgängligt för allmänheten på en webbplats för EU-miljömärket.

11. EU-miljömärket får användas på de produkter som tilldelats EU-miljömärket och på tillhörande reklammaterial.

12. Tilldelningen av EU-miljömärket ska inte påverka tillämpningen av miljökrav eller andra krav som enligt gemenskapslagstiftningen eller nationell lagstiftning är tillämpliga på de olika stadierna i produktens livscykel.

13. Rätten att använda EU-miljömärket ska inte innefatta någon rätt att använda EU-miljömärket som en del av ett varumärke.

Artikel 10

Marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket

1. Falsk eller vilseledande reklam eller användning av märken eller logotyper som leder till förväxling med EU-miljömärket ska vara förbjuden.

2. Det behöriga organet ska för produkter som det tilldelat EU-miljömärket regelbundet kontrollera att produkten uppfyller de kriterier för EU-miljömärket och bedömningskrav som offentliggjorts i enlighet med artikel 8. Det behöriga organet ska, när det är lämpligt, även genomföra sådana kontroller efter klagomål. Dessa kontroller får genomföras i form av slumpmässiga stickprovskontroller.

Det behöriga organ som har tilldelat produkten EU-miljömärket ska informera användaren av EU-miljömärket om varje klagomål som rör den produkt som bär EU-miljömärket, och får begära att användaren besvarar dessa klagomål. Det behöriga organet får hemlighålla den klagandes identitet för användaren.

3. Användaren av EU-miljömärket ska ge det behöriga organ som tilldelat produkten EU-miljömärket möjlighet att genomföra alla erforderliga undersökningar för att övervaka att användaren fortlöpande uppfyller produktgruppskriterierna och artikel 9.

4. Användaren av EU-miljömärket ska på begäran av det behöriga organ som har tilldelat produkten EU-miljömärket ge tillträde till de lokaler där den berörda produkten produceras.

Begäran får framställas vid varje rimlig tidpunkt och utan varsel.

5. Om ett behörigt organ, efter att ha gett användaren av EU-miljömärket möjlighet att lämna synpunkter, konstaterar att en produkt som bär EU-miljömärket inte uppfyller relevanta produktgruppsskriterier eller att EU-miljömärket inte används i enlighet med artikel 9, ska det antingen förbjuda användningen av EU-miljömärket på den produkten eller, när EU-miljömärket har tilldelats av ett annat behörigt organ, informera det behöriga organet. Användaren av EU-miljömärket ska inte ha rätt till återbetalning av de avgifter som avses i artikel 9.4, vare sig helt eller delvis.

Det behöriga organet ska utan dröjsmål informera alla övriga behöriga organ och kommissionen om det förbudet.

6. Det behöriga organ som har tilldelat produkten EU-miljömärket ska inte avslöja, eller använda i något syfte som inte har samband med tilldelningen för användning av EU-miljömärket, sådan information som det har fått tillträde till under arbetet med bedömning av huruvida en användare av EU-miljömärket följer de bestämmelser om användning av EU-miljömärket som fastställs i artikel 9.

Det behöriga organet ska vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att de dokument som det anförtros skyddas mot förfalskning och förskingring.

Artikel 11

Miljömärkesprogram i medlemsstaterna

1. Om gemenskapens kriterier för EU-miljömärket för en viss produktgrupp har offentliggjorts, får andra nationellt eller regionalt officiellt erkända EN ISO 14024 typ I miljömärkesprogram som inte omfattar den produktgruppen vid tidpunkten för offentliggörandet utvidgas till att omfatta den produktgruppen endast där de kriterier som utarbetats inom dessa program är minst lika strikta som kriterierna för EU-miljömärket.

2. För att harmonisera kriterierna för europeiska miljömärkesprogram (EN ISO 14024 typ I) ska kriterierna för EU-miljömärket också ta hänsyn till befintliga kriterier som utarbetats inom ramen för officiellt erkända miljömärkesprogram i medlemsstaterna.

Artikel 12

Främjande av EU-miljömärket

1. Medlemsstaterna och kommissionen ska i samarbete med EUEB enas om en särskild handlingsplan för att främja användningen av EU-miljömärket genom

- a) medvetandehöjande åtgärder och informations- och upplysningskampanjer riktade till konsumenter, producenter, tillverkare, grossister, tjänsteleverantörer, offentliga upphandlare, näringsidkare, detaljister och allmänheten,
- b) uppmuntran till att ansluta sig till programmet, särskilt för små och medelstora företag,

och därigenom stödja programmets utveckling.

2. Främjande av EU-miljömärket får ske via webbplatsen för EU-miljömärket som innehåller grundläggande informations- och reklammaterial om EU-miljömärket samt information på alla gemenskapsspråk om var produkter med EU-miljömärket kan köpas.

3. Medlemsstaterna ska uppmuntra till användning av handboken för myndigheter med ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt, såsom anges i bilaga I, del A punkt 5. Medlemsstaterna ska för detta ändamål t.ex. fastställa mål om att köpa produkter som uppfyller kriterierna i den handboken.

Artikel 13

Utbyte av information och erfarenheter

1. För att främja en konsekvent tillämpning av denna förordning ska de behöriga organen regelbundet utbyta information och erfarenheter, i synnerhet om tillämpningen av artiklarna 9 och 10.

2. Kommissionen ska upprätta en arbetsgrupp för de behöriga organen för detta ändamål. Arbetsgruppen ska sammanträda minst två gånger om året. Kommissionen ska stå för resekostnaderna. Arbetsgruppen ska välja sin ordförande och anta sin arbetsordning.

Artikel 14

Rapport

Senast den 19 februari 2015 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av EU-miljömärkesprogrammet. I rapporten ska också fastställas faktorer som kan ligga till grund för en eventuell översyn av programmet.

Artikel 15

Ändring av bilagorna

Kommissionen får ändra bilagorna, inbegripet ändring av de maximavgifter som anges i bilaga III, med hänsyn till behovet av avgifter för att täcka kostnaderna för att driva programmet.

Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2.

Artikel 16

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt, ska artikel 5a.1-5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Artikel 17

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att reglerna tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och utan dröjsmål anmäla varje senare ändring som påverkar dem.

Artikel 18

Upphävande

Förordning (EG) nr 1980/2000 upphör härmed att gälla.

Artikel 19

Övergångsbestämmelser

Förordning (EG) nr 1980/2000 ska fortsätta att gälla för avtal som ingåtts enligt artikel 9 i denna fram till den förfallodag som anges i dessa avtal, med undantag av dess bestämmelser som avser avgifter.

Artikel 9.4 i och bilaga III till den här förordningen ska tillämpas på sådana avtal.

Artikel 20

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 25 november 2009

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
J. BUZEK

På rådets vägnar
Ordförande
Å. TORSTENSSON

BILAGA I

FÖRFARANDE FÖR UTARBETANDE OCH REVIDERING AV KRITERIERNA FÖR EU-MILJÖMÄRKET

A. Standardförfarande

Följande dokument måste upprättas:

1. Preliminär rapport

Den preliminära rapporten måste innehålla följande delar:

- Kvantitativt angivande av potentiella miljöfördelar för produktgruppen, inklusive beaktande av fördelar från andra liknande europeiska och nationella eller regionala miljöprogram enligt EN ISO 14024 typ I.
- Resonemang bakom val och omfattning av produktgrupp.
- Beaktande av alla tänkbara handelsfrågor.
- Analys av andra miljömärkeskriterier.
- Befintliga lagar och pågående lagstiftningsinitiativ som rör produktgruppssektorn.
- Analys av möjligheterna att ersätta farliga ämnen med säkrare ämnen, som sådana eller genom att använda alternativa material eller utformningar, om det är tekniskt genomförbart, i synnerhet när det gäller ämnen som inger mycket stora betänkligheter vilka avses i artikel 57 (EG) nr 1907/2006.
- Data om gemenskapsmarknaden för sektorn, inklusive volymer och omsättning.
- Nuvarande och framtida potential för marknadspenetration för de produkter som bär EU-miljömärket.
- Omfattning och betydelse totalt sett av miljöpåverkan som förknippas med produktgruppen, baserat på nya eller redan genomförda livscykelanalyser. Andra vetenskapliga belägg får också användas. Kritiska och kontroversiella frågor ska rapporteras i detalj och utvärderas.
- Hänvisningar till data och information som insamlats och använts för utarbetandet av rapporten.

Under utarbetandet av kriterierna ska den preliminära rapporten göras tillgänglig för kommentarer och hänvisningar på kommissionens webbplats för EU-miljömärket.

Vid utarbetandet av kriterier för livsmedels- och foderproduktgrupper ska den preliminära rapporten med hänsyn till den undersökning som gjorts i enlighet med artikel 6.5 visa att

- det finns ett verkligt miljömässigt mervärde i att utarbeta kriterier för EU-miljömärket för en viss produkt,
- EU-miljömärket har beaktat produktens hela livscykel,
- användningen av EU-miljömärket på en viss produkt inte skapar förvirring i jämförelse med annan livsmedelsmärkning.

2. Utkast till kriterieförslag och tillhörande teknisk rapport

Ett utkast till kriterieförslag, och en teknisk rapport som underlag till detta, ska utarbetas efter offentliggörandet av den preliminära rapporten.

Kriterierna i utkastet ska uppfylla följande krav:

- De ska vara baserade på de bästa produkter som finns tillgängliga på gemenskapsmarknaden när det gäller miljöprestanda under hela livscykeln och ska som vägledning motsvara 10-20 % av de bästa produkterna på gemenskapsmarknaden när det gäller miljöprestanda vid tidpunkten för antagandet.
- För att tillåta den flexibilitet som krävs ska den exakta procentandelen fastställas från fall till fall och under alla omständigheter i syfte att främja de miljövänligaste produkterna och säkerställa att konsumenterna får ett tillräckligt stort urval.
- De ska ta hänsyn till den miljömässiga nettobalansen mellan miljöfördelar och miljöbelastningar, inbegripet hälso- och säkerhetsaspekter och, i förekommande fall, sociala och etiska aspekter, t.ex. genom hänvisning till relevanta internationella konventioner och överenskommelser såsom ILO-standarder och uppförandekoder.
- De ska vara baserade på produktens mest betydande miljöpåverkan, de ska uttryckas så långt det rimligen är möjligt med hjälp av tekniska indikatorer på centrala miljöprestanda för produkten, och de ska vara lämpliga för utvärdering enligt reglerna i denna förordning.
- De ska vara baserade på säkra data och uppgifter som i möjligaste mån är representativa för hela gemenskapsmarknaden.
- De ska vara baserade på livscykeldata och kvantitativ miljöpåverkan, i tillämpliga fall i överensstämmelse med ELCD (European Reference Life Cycle Data Systems).
- De ska ta hänsyn till synpunkterna från alla berörda parter som är involverade i samrådsförfarandet.
- När det gäller definitioner, testmetoder samt teknisk och administrativ dokumentation ska de garantera harmonisering med befintlig lagstiftning som är tillämplig på produktgruppen.
- De ska ta hänsyn till relevant gemenskapspolitik och till arbete som utförts avseende andra relaterade produktgrupper.

Utkastet till kriterieförslag ska vara skrivet på ett sådant sätt att det är lättillgängligt för dem som vill använda kriterierna. Det ska ge en motivering till varje kriterium och förklara de miljöfördelar som är förknippade med varje kriterium. Det ska framhålla de kriterier som motsvarar de centrala miljöegenskaperna.

Den tekniska rapporten ska omfatta åtminstone följande delar:

- Vetenskapliga förklaringar för varje krav och kriterium.
- Ett kvantitativt angivande av de övergripande miljöprestanda som kriterierna förväntas medföra totalt sett, jämfört med miljöprestanda för genomsnittliga produkter på marknaden.
- En uppskattning av förväntade miljömässiga/ekonomiska/sociala konsekvenser av kriterierna totalt sett.
- Relevanta testmetoder för utvärdering av de olika kriterierna.
- En uppskattning av testkostnaderna.
- För varje kriterium, information om alla tester, rapporter och annan dokumentation som ska framläggas av användaren på begäran av ett behörigt organ i enlighet med artikel 10.3.

Utkastet till kriterieförslag och den tekniska rapporten ska göras tillgängliga för offentligt samråd och kommentarer på kommissionens webbplats för EU-miljömärkesprogrammet. Den part som leder produktgruppsutvecklingen ska distribuera förslaget och rapporten till alla berörda parter.

Minst två öppna arbetsgruppsmöten ska hållas om utkastet till kriterier. Till dessa möten ska alla berörda parter – exempelvis behöriga organ, näringslivet (inklusive små och medelstora företag), fackföreningar, detaljister, importörer, miljö- och konsumentorganisationer – bjudas in. Kommissionen ska också delta i dessa möten.

Utkastet till kriterieförslag och den tekniska rapporten ska göras tillgänglig minst en månad före det första arbetsgruppsmötet. Eventuella efterföljande utkast till kriterieförslag ska göras tillgängliga minst en månad före efterföljande möten. Tankegången bakom alla ändringar av kriterierna i efterföljande utkast ska förklaras och dokumenteras utförligt med hänvisning till diskussioner under de öppna arbetsgruppsmötena och till kommentarer som mottagits i samband med det offentliga samrådet.

Svar ska ges på alla kommentarer som mottagits under utarbetandet av kriterierna, varvid det ska anges om de har godtagits eller avvisats samt varför.

3. Slutrapport och utkast till kriterier

Slutrapporten ska innehålla följande delar:

Klara svar på alla kommentarer och förslag, varvid det ska anges om de har godtagits eller avvisats samt varför. Berörda parter inom och utanför Europeiska unionen ska behandlas lika.

Den ska också omfatta följande delar:

- En sammanfattning på en sida om omfattningen av de behöriga organens stöd till utkastet till kriterier.
- En sammanställning av alla dokument som skickats ut under utarbetandet av kriterierna, med angivande av utskicksdatum och sändlista för varje dokument, samt en kopia av dokumenten i fråga.
- En förteckning över berörda parter som har deltagit i arbetet eller som har rådfrågats eller avgett ett omdöme, tillsammans med kontaktuppgifter för dessa.
- En sammanfattning.
- Tre centrala miljöegenskaper för produktgruppen som får anges i den valfria etiketten med textruta som beskrivs i bilaga II.
- Ett förslag till en marknadsförings- och kommunikationsstrategi för produktgruppen.

Alla mottagna kommentarer om slutrapporten ska beaktas, och information om uppföljningen av kommentarerna ska ges på begäran.

4. Handbok för potentiella användare av EU-miljömärket och för behöriga organ

En handbok ska utarbetas för att stödja potentiella användare av EU-miljömärket samt behöriga organ vid bedömningen av produkters överensstämmelse med kriterierna.

5. Handbok för myndigheter som har ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt

Det ska utarbetas en handbok, med vägledning för användning av kriterier för EU-miljömärket, för myndigheter som har ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt.

Kommissionen kommer att tillhandahålla mallar, översatta till alla officiella gemenskapsspråk, för handboken för potentiella användare och behöriga organ samt för handboken för myndigheter med ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt.

B. Förkortat förfarande om kriterier har utarbetats inom andra EN ISO 14024 typ I miljömärkesprogram.

En samlad rapport ska skickas till kommissionen. Denna rapport ska innehålla ett avsnitt där man visar att de tekniska kraven och samrådskraven enligt del A har uppfyllts, tillsammans med ett utkast till kriterieförslag, en handbok för potentiella användare av EU-miljömärket och för behöriga organ, samt en handbok för myndigheter med ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt.

Om kommissionen anser att rapporten och kriterierna uppfyller kraven i del A, ska rapporten och utkastet till kriterieförslag göras tillgänglig för offentligt samråd och för kommentarer på kommissionens webbplats för EU-miljömärket under en period av två månader.

Svar ska ges på alla kommentarer som mottagits under det offentliga samrådet, varvid det ska anges om varje kommentar har godtagits eller förkastats samt varför.

Med reservation för eventuella ändringar som görs under det offentliga samrådet, och om ingen medlemsstat begär ett öppet arbetsgruppsmöte, får kommissionen anta kriterierna i enlighet med artikel 8.

På begäran från någon medlemsstat ska ett öppet arbetsgruppsmöte hållas om utkastet till kriterier. Alla berörda parter – exempelvis behöriga organ, näringslivet (inklusive små och medelstora företag), fackföreningar, detaljister, importörer, miljö- och konsumentorganisationer – ska delta i detta möte. Kommissionen ska också delta i det mötet.

Med förbehåll för eventuella ändringar som görs under det offentliga samrådet eller under arbetsgruppsmötet får kommissionen anta kriterierna i enlighet med artikel 8.

C. Förkortat förfarande för icke väsentlig revidering av kriterierna

Kommissionen ska utarbeta en rapport som ska innehålla

- en motivering till varför det inte behövs någon fullständig översyn av kriterierna och varför det räcker med en uppdatering av kriterierna och deras stringensnivåer,
- ett tekniskt avsnitt med en uppdatering av den tidigare marknadsinformation som användes vid fastställandet av kriterierna,
- ett utkast till förslag till reviderade kriterier,
- ett kvantitativt angivande av de övergripande miljöprestanda som de reviderade kriterierna förväntas medföra totalt sett, jämfört med miljöprestanda för genomsnittliga produkter på marknaden,
- en reviderad handbok för potentiella användare av EU-miljömärket och för behöriga organ,
- en reviderad handbok för myndigheter med ansvar för tilldelning av offentliga kontrakt.

Rapporten och utkastet till förslag till kriterier ska under två månader finnas tillgängliga för offentligt samråd och kommentarer på kommissionens webbplats för EU-miljömärkesprogrammet.

Svar ska ges på alla kommentarer som mottagits under det offentliga samrådet, varvid det ska anges om varje kommentar har godtagits eller förkastats samt varför.

Med förbehåll för eventuella ändringar som görs under det offentliga samrådet, och om ingen medlemsstat begär ett öppet arbetsgruppsmöte, får kommissionen anta kriterierna i enlighet med artikel 8.

På begäran från någon medlemsstat ska ett öppet arbetsgruppsmöte hållas om utkastet till kriterier. Alla berörda parter – exempelvis behöriga organ, näringslivet (inklusive små och medelstora företag), fackföreningar, detaljister, importörer, miljö- och konsumentorganisationer – ska delta i detta möte. Kommissionen ska också delta i det mötet.

Med förbehåll för eventuella ändringar som görs under det offentliga samrådet eller under arbetsgruppsmötet får kommissionen anta kriterierna i enlighet med artikel 8.

BILAGA II

EU-MILJÖMÄRKETS UTFORMNING

EU-miljömärket ska ha följande utformning:

Etikett

Valfri etikett med textruta (aktörens möjlighet att använda textrutan och text anges i de relevanta produktgruppskriterierna):

EU-miljömärkets registreringsnummer ska också anges på produkten. Det ska anges på följande sätt:

EU Ecolabel: xxxx/yyy/zzzzz

xxxx betecknar registreringslandet, yyy betecknar produktgruppen och zzzzz betecknar det nummer som tilldelats av det behöriga organet.

Etiketten, den valfria etiketten med textruta och registreringsnumret ska tryckas antingen i två färger (Pantone 347 grön för blommans blad och stjälk, "€"-symbolen, webbadressen och EU-akronymet och Pantone 279 för allt annat, text och kanter) eller i svart på vitt eller i vitt på svart.

*BILAGA III***AVGIFTER****1. Ansökningsavgift**

Det behöriga organ till vilket en ansökan om registrering ställs ska ta ut en avgift enligt de reella administrativa kostnaderna för handläggningen av ansökan. Avgiften får inte vara lägre än 200 EUR och inte högre än 1 200 EUR.

För små och medelstora företag ⁽¹⁾ och aktörer i utvecklingsländer ska den högsta ansökningsavgiften inte överstiga 600 EUR.

För mikroföretag ⁽¹⁾ ska den högsta ansökningsavgiften vara 350 EUR.

Ansökningsavgiften ska minska med 20 % för sökande som är registrerade enligt gemenskapens miljöstyrnings- och miljörevisionsordning (Emas) och/eller certifierade enligt ISO 14001. En förutsättning för denna minskning är att sökanden uttryckligen i sin miljöpolicy åtar sig att se till att dennes miljömärkta produkter uppfyller kriterierna för EU-miljömärket under avtalets hela giltighetsperiod och att detta åtagande infogas på vederbörligt sätt i de detaljerade miljömålen. ISO 14001-certifierade sökande ska varje år dokumentera hur åtagandet uppfylls. Emas registrerade sökande ska skicka ett exemplar av sin årligen kontrollerade miljöredogörelse.

2. Årsavgift

Det behöriga organet får kräva att varje sökande som tilldelats ett EU-miljömärke ska betala en årsavgift på högst 1 500 EUR för användningen av märket.

För små och medelstora företag och aktörer i utvecklingsländer ska ovannämnda högsta ansökningsavgift inte överstiga 750 EUR.

För mikroföretag ska den högsta årsavgiften vara 350 EUR.

Den period som årsavgiften omfattar ska börja från och med den dag då sökanden tilldelades EU-miljömärket.

⁽¹⁾ Små och medelstora företag och mikroföretag enligt definition i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

BILAGA IV

STANDARDAVTAL RÖRANDE VILLKOREN FÖR ANVÄNDNINGEN AV EU-MILJÖMÄRKET

INGRESS

Det behöriga organet (fullständigt namn), nedan kallat *det behöriga organet*, registrerat på (fullständig adress), för undertecknandet av detta avtal företrädd av (den ansvariga personens namn) och (innehavarens fullständiga namn), i sin egenskap av producent, tillverkare, importör, tjänsteleverantör, grossist eller detaljist vars officiellt registrerade adress är (fullständig adress), nedan kallad *innehavaren*, företrädd av (den ansvariga personens namn), har enats om följande avseende användningen av EU-miljömärket, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke ⁽¹⁾ 25 november 2009, nedan kallad *EU-miljömärkesförordningen*:

1. ANVÄNDNING AV EU-MILJÖMÄRKET

- 1.1 Det behöriga organet beviljar innehavaren rätten att använda EU-miljömärket för de produkter som beskrivs i de bifogade produktspecifikationerna, som uppfyller relevanta produktgruppskriterier som gäller under perioden ..., som antagits av Europeiska gemenskapernas kommission den ... (datum), som offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den ... (fullständig hänvisning) och som bifogas detta avtal.
- 1.2 Miljömärket får användas endast i den form som föreskrivs i bilaga II till EU-miljömärkesförordningen.
- 1.3 Innehavaren ska säkerställa att den miljömärkta produkten alltid och under hela avtalets giltighetstid uppfyller alla användningsvillkor och bestämmelser som anges i artikel 9 i EU-miljömärkesförordningen. Ingen ny ansökning krävs för ändringar av produkternas egenskaper som inte påverkar uppfyllandet av kriterierna. Innehavaren ska dock informera det behöriga organet om sådana ändringar per rekommenderat brev. Det behöriga organet får utföra lämpliga kontroller.
- 1.4 Avtalet får utökas till att täcka ett bredare produktspektrum än det ursprungligen avsedda, efter godkännande av det behöriga organet och under förutsättning att produkterna tillhör samma produktgrupp och uppfyller produktgrupp-skriterierna. Det behöriga organet får kontrollera att villkoren uppfylls. Bilagan med produktspecifikationer ska ändras i enlighet därmed.
- 1.5 Innehavaren får inte göra reklam eller uttala sig eller använda ett märke eller en logotyp på ett oriktigt eller vilseledande sätt eller på ett sätt som kan leda till förväxling eller till att EU-miljömärkets trovärdighet ifrågasätts.
- 1.6 Innehavaren ska enligt detta avtal ansvara för det sätt på vilket EU-miljömärket används i samband med hans produkt, särskilt i reklamsammanhang.
- 1.7 Det behöriga organet, inbegripet ombud som bemyndigats för detta ändamål, får genomföra alla undersökningar som är nödvändiga för att kontrollera att innehavaren fortlöpande uppfyller såväl produktgruppskriterierna som användningsvillkoren och bestämmelserna i detta avtal, i enlighet med bestämmelserna i artikel 10 i EU-miljömärkesförordningen.

2. INDRAGNING OCH ÅTERKALLELSE

- 2.1 Om innehavaren blir medveten om att han inte uppfyller användningsvillkoren eller inte efterlever bestämmelserna i artikel 1 i detta avtal ska denne underrätta det behöriga organet om detta och avstå från att använda EU-miljömärket tills användningsvillkoren eller bestämmelserna har uppfyllts och det behöriga organet har underrättats om detta.
- 2.2 Om det behöriga organet anser att innehavaren har överträtt något av användningsvillkoren eller någon av bestämmelserna i detta avtal ska det behöriga organet ha rätt att dra in eller återkalla innehavarens tillstånd samt att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att förhindra att innehavaren fortsätter att använda EU-miljömärket, inbegripet sådana åtgärder som fastställs i artiklarna 10 och 17 i EU-miljömärkesförordningen.

(¹) EUT L 27, 30.1.2010, s. 1.

3. ANSVARSBEGRÄNSNING OCH SKADESTÅND

- 3.1 Innehavaren får inte låta EU-miljömärket ingå som del av en garanti eller ansvarsförbindelse i samband med den produkt som avses i artikel 1.1 i detta avtal.
- 3.2 Det behöriga organet, inbegripet dess bemyndigade ombud, ska inte vara ansvarigt för förlust eller skada som innehavaren ådrar sig som en följd av tilldelningen och/eller användningen av EU-miljömärket.
- 3.3 Det behöriga organet, inbegripet dess bemyndigade ombud, ska inte vara ansvarigt för förlust eller skada som tredje man ådrar sig som en följd av tilldelningen och/eller användningen, inbegripet reklam, av EU-miljömärket.
- 3.4 Innehavaren ska ersätta och hålla det behöriga organet och dess bemyndigade ombud skadeslösa mot förlust, skada eller ansvar som det behöriga organet eller dess bemyndigade ombud ådrar sig som en följd av avtalsbrott från innehavarens sida eller av att det behöriga organet har litat på information eller dokumentation som innehavaren tillhandahållit, inbegripet alla eventuella krav från tredje man.

4. AVGIFTER

- 4.1 Ansökningsavgiften och årsavgiften ska fastställas i enlighet med bilaga III i EU-miljömärkesförordningen.
- 4.2 För att få använda EU-miljömärket krävs det att alla avgifter har betalats i rätt tid.

5. AVTALETS GILTIGHETSTID OCH TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

- 5.1 Med undantag för vad som föreskrivs i artikel 5.2, 5.3 och 5.4 ska detta avtal träda i kraft den dag då det undertecknas och gälla fram till den (...) eller fram till utgången av produktgruppkriteriernas giltighetstid, beroende på vilket som inträffar först.
- 5.2 Om innehavaren har överträtt något av användningsvillkoren eller bestämmelserna i detta avtal enligt artikel 2.2 ska det behöriga organet ha rätt att betrakta detta som ett avtalsbrott, som ger det behöriga organet rätt att, utöver bestämmelserna i artikel 2.2, per rekommenderat brev till innehavaren säga upp avtalet från ett tidigare datum än det som anges i artikel 5.1 inom (en period som fastställs av det behöriga organet).
- 5.3 Innehavaren får säga upp avtalet med tre månaders uppsägningstid per rekommenderat brev till det behöriga organet.
- 5.4 Om de produktgruppskriterier som anges i artikel 1.1 förlängs utan ändringar under en viss tid och om det behöriga organet inte skriftligen har sagt upp avtalet minst tre månader före utgången av produktgruppskriteriernas och detta avtals giltighetstid ska det behöriga organet informera innehavaren minst tre månader i förväg om att giltighetstiden automatiskt förlängs för den tid som produktgruppskriterierna fortfarande gäller.
- 5.5 Efter det att detta avtal har upphört att gälla får innehavaren inte använda EU-miljömärket i samband med den produkt som avses i artikel 1.1 och i bilagan till detta avtal, vare sig genom märkning eller i reklamsyfte. EU-miljömärket får dock, under sex månader efter det att detta avtal har upphört att gälla, användas på produkter som innehavaren eller andra har i lager och som tillverkats innan det att avtalet upphörde att gälla. Denna sista bestämmelse ska inte gälla om avtalet har sagts upp av något av skälen som anges i artikel 5.2.
- 5.6 Varje tvist mellan det behöriga organet och innehavaren eller varje anspråk som den ena parten ställer på den andra inom ramen för detta avtal och som de avtalsslutande parterna inte gör upp i godo ska regleras av tillämplig lagstiftning i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) ⁽²⁾.

Följande bilagor utgör en del av detta avtal:

- En kopia av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke på (relevant(a) gemenskapsspråk).
- Produktspecifikationerna, som åtminstone ska innehålla närmare upplysningar om produktnamnen och/eller tillverkarens interna referensnummer, tillverkningsanläggningarna och det eller de tillhörande registreringsnumren för EU-miljömärket.
- En kopia av kommissionens beslut (om produktgruppskriterier).

⁽¹⁾ EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

⁽²⁾ EUT L 199, 31.7.2007, s. 40.

Utfärdat i den

.....

(Behörigt organ)

Person med tilldelat ansvar

.....

(Rättsligt bindande underskrift)

.....

(Innehavare)

Person med tilldelat ansvar

.....

(Rättsligt bindande underskrift)

BILAGA V

KRAV AVSEENDE BEHÖRIGA ORGAN

1. Ett behörigt organ ska vara oberoende av den organisation eller produkt som det bedömer.

Ett organ som tillhör en näringslivsorganisation eller branschorganisation som företräder företag som är verksamma inom konstruktion, tillverkning, leverans, installation, användning eller underhåll av de produkter som det bedömer får utses till ett behörigt organ, under förutsättning att det kan strykas att organet är oberoende och att det inte föreligger några intressekonflikter.

2. Ett behörigt organ, dess högsta ledning och den personal som ansvarar för genomförandet av bedömningen av överensstämmelse får inte vara den som konstruerar, tillverkar, levererar, installerar, köper, äger, använder eller underhåller de produkter som bedöms och får inte heller vara någon av dessa parter bemyndigade ombud. Detta får inte utesluta sådan användning av bedömda produkter som krävs för det behöriga organets verksamhet eller användning av dem för personliga ändamål.

Ett behörigt organ, dess högsta ledning och den personal som ansvarar för genomförandet av bedömningen av överensstämmelse får varken delta direkt i konstruktionen, tillverkningen, marknadsföringen, installationen, användningen eller underhållet av dessa produkter eller företräda de parter som bedriver denna verksamhet. De får inte delta i någon verksamhet som kan påverka deras objektivitet och integritet i samband med den bedömning av överensstämmelse för vilken de har utsetts. Detta ska särskilt gälla för konsultverksamhet.

Behöriga organ ska se till att dess dotterbolags eller underleverantörers verksamhet inte påverkar sekretessen, objektiviteten eller opartiskheten i deras bedömningar av överensstämmelse.

3. Behöriga organ och deras personal ska utföra bedömningen av överensstämmelse med största möjliga yrkesintegritet och ska ha den tekniska kompetens som krävs på det specifika området och vara fritt från varje påtryckning och incitament, i synnerhet ekonomiska incitament, som kan påverka dess omdöme eller resultaten av dess bedömning av överensstämmelse, särskilt påtryckningar och incitament från personer eller grupper av personer som berörs av denna verksamhet.
4. Ett behörigt organ ska vara i stånd att utföra alla de uppgifter för bedömning av överensstämmelse som det utsetts att utföra enligt denna förordning, oavsett om uppgifterna utförs av det behöriga organet självt eller av annan part för dess räkning och på dess ansvar.

Ett behörigt organ ska alltid, vid varje bedömning av överensstämmelse och för varje typ eller kategori av produkter för vilka det har utsetts ha följande till sitt förfogande:

- a) Teknisk kunskap och tillräcklig och lämplig erfarenhet för att kunna utföra bedömningen av överensstämmelse.
- b) Beskrivningar av förfarandena för att utföra bedömningar av överensstämmelse. Dessa förfaranden måste medge insyn och kunna reproduceras. Det behöriga organet ska ha lämpliga strategier och förfaranden för att skilja mellan de uppgifter som det ska utföra i egenskap av behörigt organ och sin övriga verksamhet.
- c) Förfaranden för utövande av verksamhet med hänsyn till företagets storlek, bransch och struktur samt till den berörda produktteknikens komplexitet och om det rör sig om massproduktion och serieproduktion.

Det behöriga organet ska ha tillräckliga resurser för att korrekt kunna utföra de tekniska och administrativa uppgifterna i samband med bedömningen av överensstämmelse, och ha tillgång till den utrustning och de faciliteter som krävs.

5. Den personal som ansvarar för att utföra bedömningen av överensstämmelse ska ha
 - a) god kunskap om alla bedömningar av överensstämmelse för vilka det behöriga organet har utsetts,
 - b) förmåga att upprätta intyg, protokoll och rapporter som visar att bedömningarna har gjorts.

6. Det ska garanteras att de behöriga organen, dess ledning och bedömningspersonal är opartiska.

Den lön som utgår till ett behörigt organs högsta ledning och bedömningspersonal får inte vara beroende av antalet bedömningar som gjorts eller resultaten av bedömningarna.

7. Behöriga organ ska delta i, eller se till att dess bedömningspersonal känner till, det relevanta standardiseringsarbetet och det arbete som utförs i arbetsgruppen för behöriga organ, som avses i artikel 13 i denna förordning, och som allmän riktlinje använda de administrativa beslut och dokument som är resultatet av den gruppens arbete.
-

Sammanfattning av departementspromemorian EU-miljömärket (Ds 2012:58)

Bilaga 2

I promemorian föreslås en ny lag och en ny förordning om EU-miljömärket. Lagen och förordningen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke.

Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om att regeringen får utse det eller de behöriga organ som för svensk del prövar frågor enligt EU-förordningen. Sådana frågor rör t.ex. tilldelningen av rätten att använda EU-miljömärket. Lagen innehåller också bestämmelser om tystnadsplikt och överklagande samt ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela vissa föreskrifter.

Den föreslagna förordningen innehåller bestämmelser om att Miljömärkning Sverige AB, på samma sätt som enligt nuvarande ordning, ska vara behörigt organ för svensk del och att föreskriftsrätten, också i likhet med vad som gäller nu, ska delegeras till Konsumentverket.

Det föreslås att de nya reglerna träder i kraft den 1 november 2013, då den nuvarande lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet och förordningen (2010:282) om EU-miljömärket ska upphöra att gälla.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke¹.

Behörigt organ

2 § Regeringen får utse ett eller flera sådana behöriga organ som avses i artikel 4.1.

Kriterier för EU-miljömärket

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

Tystnadsplikt

4 § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket enligt artikel 9 eller marknadsövervakning och kontroll enligt artikel 10 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Överklagande

5 § Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och användning av EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2013, då lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

¹ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1 (Celex 32010R0066).

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Värmlands tingsrätt, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Växjö, Marknadsdomstolen, Konsumentverket, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Kommerskollegium, Umeå universitet, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Konkurrensverket, Miljömärkning Sverige AB och Svensk Handel.

Domstolsverket, Regelrådet, AB Svenska Miljöstyrningsrådet, Företagarna, KRAV, Naturskyddsföreningen, Nordiska miljömärkningsnämnden, Näringslivets regelnämnd (NNR), Svenskt Näringsliv, Sveriges Konsumenter och Sveriges standardiseringsförbund (SSF) har avstått från att lämna yttrande.